

Nieuwsbrief 'Altijd Jarig'

Uitgave van de archiefgroep 'Altijd Jarig'
van KSA Noordzeegouw.
Eindredactie: Thomas Verniest

Nummer 21, november 2023
Verschijnt minstens éénmaal per jaar.

Via deze nieuwsbrief delen we graag de realisaties van het voorbije jaar.

Je vindt de vorige Nieuwsbrieven en ook deze, in kleur nog wel, op <https://www.ksa.be/themas/altijd-jarig>

Nog geen bijschrift beschikbaar

1. KSA en de liefde voor muziek: deel 3

Verdere evoluties en ontwikkelingen...

Ongetwijfeld zijn er nog KSA bonden en colleges die een speelschaar, harmonie of orkest hebben gekend. In de bibliotheekkast op onze archiefzolder vinden we van KSA

Ichtegem "Bij Tijd en Lamme Historiek 50 jaar KSA en jongenschiro in Ichtegem". Daarin lezen we hoe fanfares en harmonies mee evolueren met de algemene zang- en

muziekbeleving en plaats maken voor orkestjes, cabaret en toneel.

"KSA en cabaret, het is altijd een goede combinatie geweest. Niets beter dan humor, toneel en muziek om de werking te kruiden, zo blijkt uit menig ouderfeest, kamp of gewoon bij de start van elke zondagse vergadering...

De allereerste KSA'ers maakten met hun cabaretgroep zelfs furore in heel West-Vlaanderen.

De cabaretgroep van KSA Ichtegem gaat van start in 1958... Een eerste hoogtepunt is het optreden op "Jeugd Vreugd", een groot kinderen jongerenfeest dat alle Ichtegemse jeugdverenigingen samen organiseren op 31 augustus 1958. De cabaretgroep van KSA levert een reuzenaandeel met de muziekkapel, het circusorkest, clowns, dansende boeven en een vendelier die de leeuwenvlag zwaait...

In 1959 lezen we voor het eerst hun naam "The Springbirds". Omdat de mensen hen de "Springbuks" gingen noemen vernederlandsten ze hun naam in "De Lentevogels". Tot de groep behoorden Raf Muylle, Wilfried Boucquez, Jan Verhelle, Frans Denys, Wim Gilbert, Jan en Herman Provoost en de muzikanten Willy Blontrock (drums), Roland Crevits (saxofoon), Wilfried Vervaele (trompet) en Wilfried Vermeersch (accordeon)...

Zo herinner ik me ook nog een avondoptreden van de kleinkunstenaar Miel Cools, ter gelegenheid van een Jong-Vlaams Vormingskamp in 'De Cornebloeme' in Westouter. En heel vaag in mijn geheugen meen ik me te herinneren dat de betreunde Luc Devos heeft gezorgd voor een sterk optreden op een van de Lourdeskampen. (n.v.d.r.: Lourdes 2004)

Luc Devos als special guest op Lourdes 2004.

Van Ward Poppe kregen we nog een aantal aanvullingen. *"Lutgard Decroos kreeg in de gouvraad de taak 'zang en liturgie'. Hij deed dat vaak samen met Willibrord Denaux. Beiden hadden een beste stem en als ze in de grote zaal van Monsalvaet samen zongen in twee stemmen 'Mio Caro Fratello' werd het muisstil en weerklonk achteraf een daverend applaus."*

"We hadden in de gouw en vooral op de kampen nog een muzikaal figuur in de persoon van Jan Dumon die we nu rustig Mgr. Jan Dumon mogen noemen. Jan had een speciale werkmethode om het zingen te bevorderen. Hij liet een aantal liederen afdrukken, recto

verso Zijn doel was dat na de leiderscursus alle deelnemers deze liederen kenden... en het lukte nog ook."

In "Kompas" jaargang 39 nr. 4 lezen we op blz. 3 een kort bericht: *"Ook vandaag is KSA nog met muziek bezig. Onlangs kwam de CD "Goed Gestemd-Zingen met Bart" uit. Dit album met K-liederen werd ingezongen door Gouwproost Bart, begeleid door een kinderkoor en een KSA-band.*

De liederen zijn erg bekend bij de groepen en de vrijwilligers. De CD werd als nieuwjaarscadeau verstuurd naar elke groep in KSA-Noordzeegouw. De liedjes zijn te beluisteren op de website:

<http://k-in-ksa.be/home/zingenmetbart>.

Jonas Everaert, Michiel De Jaeger en kinderkoor Vocina bij de opname van de eerste CD

Gouwproost Bart speelde ons daarrond nog meer info door. *"De CD is er gekomen naar aanleiding van de vraag van de bonden om voor hun weekends en kampen wat muzikale ondersteuning te voorzien. In de KSA-vieringen op een Werkgemeenschapsweekend of op een Paascursus wordt er veel gezongen..."* Er werd een liedjeslijst opgemaakt en enkele KSA leiders zorgden voor de instrumentale begeleiding. De gouwproost nam de zang voor zijn rekening. Het jeugdkoor Vocina uit Tielt zong de refreinen in.

Nog even Bart: *"Wij zijn tevreden met het product en dromen al van een tweede opname, waar nu reeds enkele KSA'ers warm*

voor lopen om eraan mee te werken. Wordt vervolgd!"

En toen kwam corona!

Er leven ongetwijfeld nog meerdere hedendaagse initiatieven in verband met muziek in verschillende KSA bonden.

Muziekbewegingen voor jongeren

Het artikel "KSA en de liefde voor muziek" in de nieuwsbrief van 16 maart sloten we af met de vraag: "Van waar dan die liefde voor muziek?" Die vraag blijft ons prikkelen. We zoeken verder naar de roots van de symbiose tussen KSA en muziek. In de Nieuwsbrief van 17 oktober 2021 wijst Gino Malfait ons naar de Duitse Wandererbeweging en het daar aan verbonden ideaal van zingend marcheren en instrumentaal musiceren. Aan het begin van de 20ste eeuw ontstond in Duitsland een muzikale richting, de jeugdmuziek-beweging, beïnvloed door de jeugdbeweging. Onder invloed van de idealen van de Romantiek ontwikkelden scholieren en studenten er een eigen levenswijze in de vrije natuur. Een grote waardering voor de natuur, het belang van vriendschap, groepsbinding en waardering voor de volkscultuur werden beleefd in wandeltochten en het zingen van oude volksliedjes. Daarbij was er ook de belangstelling voor het gebruik van oude, eenvoudige instrumenten zoals de blokfluit, de luit en de mandoline. We mogen aannemen dat de Vlaamse studentenbeweging van het AKVS en de latere KSA hun liefde voor muziek in deze tijdsstroming hebben gevonden.

In *KSA Noordzeegouw en historische identiteit (1928-1994) In het spoor van twee gouwproosten* beschrijft em. Prof. Louis Vos in het hoofdstuk "Een jeugdbeweging met een missie" op blz. 27 het zo: *"De keuze voor de jeugdbewegingsmethode kwam er eerst in "KSA Bisdom Gent" via het Guldensporenprogramma van juli 1937. KSA moest omgevormd worden tot een volwaardige jeugdbeweging ten dienste van de Katholiek Aktie, maar ook van de Vlaamse Beweging. De naam "Jong Vlaanderen" was*

geboren. De inspiratie kwam uit drie bronnen: overname van de opdracht van de oude katholieke studentenbeweging, scouting met openluchtactiviteiten (kamperen, trekken, plein-en bosspelen) en het patrouillesysteem en de fascinatie voor de symbolen, stijl en romantiek van de ooit bloeiende Duitse katholieke jeugdbeweging” Bund Neudeutschland”

In de jaren 1950 paste een eigen muziekgroep als gegoten binnen de riddersymboliek. Keurig marcheren met vlaggen en wimpels achter trommelaars en klaroenblazers of een echte speelschaar.

Tot in de jaren zeventig van vorige eeuw en zelfs nog langer waren er in heel wat KSA bonden en colleges fanfares, trommelkorpsen,

klaroenblazers, speelscharen en harmonieën. Met het langzaam verminderen van de internaten in de West-Vlaamse colleges en de overgang in KSA van de typische collegewerking naar een open parochiewerking, verdwenen deze muziekgroepen meer en meer.

Maar zingen bleef de werking nog kleuren. In zangstonden, tijdens marsen, op ouderfeesten en op kamp bleef het zingen aanwezig. In de liedboekjes en de tekstblaadjes die ons archief bezit, vinden we heel wat stemmings- en gezelschapsliederen afgedrukt. Het zijn stille getuigen van wat eens de grote liefde was tussen KSA en de muziek.

Noël Bossuyt

Musicerende jeugdgroep van de Wandervogelbeweging, omstreeks 1912,
<https://www.lwl.org/marsLWL/de/instance/ko/Wandervogelbewegung.xhtml?oid=59555#prevId=55321>

2. Erkenning jeugdbeweging als immaterieel erfgoed

Vlaanderen is rijk aan tradities en gebruiken ... ze zitten in ons en hebben de kracht om een gemeenschap te verbinden. Zulke tradities zijn niet tastbaar en worden doorgegeven van generatie op generatie omdat we ze belangrijk en waardevol vinden. We noemen ze ook wel immaterieel erfgoed. Ook de jeugdbewegingen in Vlaanderen borgen heel wat tradities en gebruiken, denk bijvoorbeeld aan kampradities, liedjes die gezongen worden, het dragen van een uniform en de

betekenis van alle delen ervan, de spelletjes die gespeeld worden ... Die zijn dus ook immaterieel erfgoed!

Als werkgroep Jeugdbewegingen en Erfgoed willen we de tradities van de jeugdbewegingen blijvend ondersteunen en ervoor zorgen dat ze nog lang blijven bestaan. Zo organiseerden we al de wedstrijd ‘De leukste jeugdbewegingstraditie in Vlaanderen’. Momenteel werken we aan een aanvraag

om de jeugdbewegingen te laten opnemen op de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed. We zijn ervan overtuigd dat onze Vlaamse jeugdbewegingen een plek op deze lijst verdienen. Vind jij dat ook?

Steun de aanvraag door het steunformulier in te vullen!

KSA groet U!
Bert Cappon, Gouwleider

3. Vrienden van KSA Noordzeegouw – Retoertje Westouter

Westouter – zondag 15 oktober 2023

Na een regenachtig Weekend Werkgemeenschappen kwam de zon in volle sterkte van achter de wolken. Ideaal weer om het initiatief van KSA Noordzeegouw vzw, *Retoertje Westouter*, geslaagd te laten verlopen! Ongeveer tachtig oud- en actief Werkgemeenschapsleden arriveerden in de KSA-hemen voor een dag gevuld met ontmoeting, spelplezier, een hapje en een drankje.

Tussen de opkuis van Weekend Werkgemeenschappen door startte de opzet voor *Retoertje*. Enkele tientallen actieve Werkgemeenschapsleden bleven plakken om deel te nemen en konden de oudgedienden verwelkomen in Monsalvaet.

Het spel in de vorm van een wandeling langs gekende KSA-plekken in Westouter ging van start onder een stralende zon en met veel enthousiasme. De verschillende teams verspreidden zich te voet over de heuvels en ervoeren op diverse locaties de vriendschap onderaan. Hersenen werden gepijnigd over oude en nieuwe kennis, energizers werden vanonder het stof gehaald en zelfs de openluchtvaardigheden mochten gedemonstreerd worden. Doel van het spel: zo veel mogelijk kwartetten verzamelen.

De ludieke kaartjes alleen al waren het waard om in ons Noordzeegouwarchief op te nemen. Gelach was te horen tot ver buiten de grenzen van Heuvelland. Een team van oud-Pagadders toonde zich als de winnaars van de competitie! Achteraf werd nog wat gekeuveld met een authentieke picon, en de herinneringen werden gretig gedeeld. Voor zij die de KSA-hemen al even niet meer hadden bezocht was er zelfs een rondleiding voorzien door de gerenoveerde hemen, met als

hoogtepunten het vernieuwde dak en het recent verbouwde Torentje.

De KSA-spirit was sterk aanwezig, wat bewezen werd dankzij de vele helpende handen bij de opkuis. Het was een aangenaam weerzien tussen verschillende generaties waarbij oude banden opnieuw werden aangehaald en nieuwe banden werden gesmeed. Iedere aanwezige kan bevestigen: het was een uiterst geslaagde dag! Voor herhaling vatbaar, daar twijfelt niemand aan. Houd je mailbox in de gaten voor komende initiatieven en nieuwtjes!

Wil je ook op de hoogte blijven? Surf dan naar https://docs.google.com/forms/d/1A29sUKPw3zcdQfJdyk0abWr_LWSv9WjlvG20y2gikAg/vie/wform?edit_requested=true en/of scan de bijgevoegde QR-code om je gegevens aan te vullen. We zien je graag Gouw terug.

KSA groet U!
Bert Cappon
Gouwleider

4. KSA Noordzeegouw vandaag

KSA Noordzeegouw groeit! De ledenaantallen van onze bonden blijven gestaag stijgen. Een teken van een gezonde jeugdbewegingstraditie in West-Vlaanderen, waar we als koepelbeweging ons trots voor blijven inspannen. Dat die inspanningen lonen, werd onder meer bewezen wanneer we op de Dag van de Jeugdbeweging in de Krant van West-Vlaanderen konden lezen dat KSA in onze provincie de tweede grootste is!

Niet enkel de ledenaantallen stijgen, ook de inschrijvingsaantallen van onze initiatieven gaan de hoogte in. Zo gingen we ondertussen bijna anderhalf jaar geleden met 815 KSA'ers naar Lourdes, stapten meer dan 900 Noordzeegouwers de dertigste Joepie en zit de Paascursus al twee jaar stampvol. Als koepelorganisatie is vorming onze belangrijkste kerntaak en dus gingen we op zoek naar een oplossing om de wachtlijsten weg te werken. Die vonden we! De Jonghernieuwercursus vindt vanaf 2024 niet langer plaats in Hoeve Heyman, maar verhuist naar een heem in Vlamertinge met het dubbele aantal bedden. Om die groei op te vangen verwelkomden we op het Weekend Werkgemeenschappen meer dan twintig nieuwe leden om de gelederen te versterken. De toekomst is verzekerd!

Niet enkel de Werkgemeenschappen worden versterkt, ook het team van de Gouwleiding wordt uitgebreid met een nieuwe kracht. Na jaren van discussiëren en overpeinzen, wordt deze droom eindelijk werkelijkheid: een derde Gouwleider!

De coronacrisis heeft overal zijn sporen achtergelaten, niet in het minst in het jeugdwerk. Elke jeugdbeweging merkte een stijging in het aantal ondersteuning. Bij KSA Noordzeegouw werd duidelijk dat de ondersteuningsvragen van 64 bonden – in

combinatie met de ondersteuning van vrijwilligers, het organiseren van initiatieven, het opvolgen van beleid, de pedagogische werking en administratie – niet langer konden gedragen worden door slechts twee Gouwleiders. Daarom zal de hoofdtaak van de derde Gouwleider voornamelijk bestaan uit bondsondersteuning en vorming. Deze persoon is op het moment van schrijven nog onbekend, aangezien de vacature pas uitgeschreven is. Wie het ook moge worden, we wensen hem of haar al heel veel voldoening in de nieuwe uitdaging en hopen om die nieuwe kracht vooral zo snel mogelijk te verwelkomen op het Gouwsecretariaat!

Wie we wel al warm mochten verwelkomen, is Bastiaan! Sinds september draaide Bastiaan mee met Xavier als de nieuwe +12-Gouwleider, om op 1 oktober Xavier uit te zwaaien na een geslaagde eerste editie van Gouwkart. Bastiaan werd meteen ondergedompeld in het Gouwleiderschap met de organisatie van het nieuwe initiatief Gouwkart en meteen daarop het Weekend Werkgemeenschappen. Op het moment van schrijven zijn het de voorbereidingen van de Noordzeegouwtrophy. Deze oud-bondsleider uit een Iepers KSA-nest zullen jullie de komende jaren ongetwijfeld nog vaak aan het werk zien de komende jaren.

Als toemaatje misschien nog dit: hoewel we er nog een kleine vijf jaar van verwijderd zijn, werden de voorbereidingen voor het honderdjarig jubileum in alle stilte reeds afgetrapt. Houd de nieuwsbrief en de sociale media van KSA Noordzeegouw in de gaten voor meer nieuws.

KSA Noordzeegouw Groet U!
Bert Cappon, Gouwleider

5. 'Whatsappen in 1929!'

Verbaasd bij het lezen van de titel?

Toegegeven: in 1929 was er nog lang geen sprake van een gsm, laat staan van een app, downloaden of chatten.

Maar, na het onderzoek van een schenking die we in november 2020 van de familie Teerlynck uit Sint-Kruis Brugge kregen, kwamen verleden en heden toch dichterbij dan verwacht.

DE SCHENKING VAN DE FAMILIE TEERLYNCK: TASTBARE GESCHIEDENIS

We kregen een schoenendoos met oude tijdschriften: het Rodenbachnummer van *De Vlaamsche Vlagge* (1930) en achttien nummers van *De Blauwvoet* (1926-1931). Heel uitnodigend om door te nemen. Wat echter nog meer mijn aandacht trok, was een blikken doos met vergeelde en, zo te zien, vaak gebruikte schriftjes, agenda's en brieven.

Vooraf de vier grootste schriftjes van 12 cm op 19,5 cm boeiden mij. Ik heb ze stuk voor stuk doorgebladerd en ontdekte dat er handgeschreven teksten van verschillende personen in stonden. De ene tekst was al langer dan de andere. Bijna elke tekst was gedateerd en ondertekend.

Ik begon te lezen. Dat ging niet zo makkelijk want het geschrift is klein en teksten soms onleesbaar. Een vergrootglas, wat opzoekwerk en de hulp van Altijd Jarigen hielpen bij het correct lezen en interpreteren.

DE WHATSAPPGROEP VAN 1929: EEN SELECT GEZELSCHAP

De schrijvers zijn zeven jongens, dertien tot veertienjarigen (leeftijd knapen). Ze zitten op school in het Klein Seminarie in Roeselare en zijn 'uitverkoren' door twee oudere leden van de KSA-collegebond Wytewa, de achttienjarige Germain Lootens en de twintigjarige Medard Casier. Zij sporen de zeven 'uitverkorenen' aan om te strijden voor het Vlaamse ideaal, het eensgezinde Vlaamse en Katholieke Vlaanderen én voor het gebruik van het Nederlands als omgangstaal. Zij zijn het ook die bepalen wie in de groep komt en wie niet. De zeven jongens zitten in de vijfdes (nu tweede jaar middelbaar) en zijn Raph Verbrugge, Albert De Clerck, Arthur Depourcq, Victor Teerlynck, Pol Debeidt, Gilbert Cafmeyer en Hubert Lasure. Zij vormen de Gebedenbond en worden de Gebedenbonders genoemd. In 1929 gebeurt het onderwijs in het Frans. Vlaanderen heeft geen bestuurlijke autonomie en/of onafhankelijkheid. Het is verboden om op school Nederlands te praten, ook tijdens de pauzes en aan tafel.

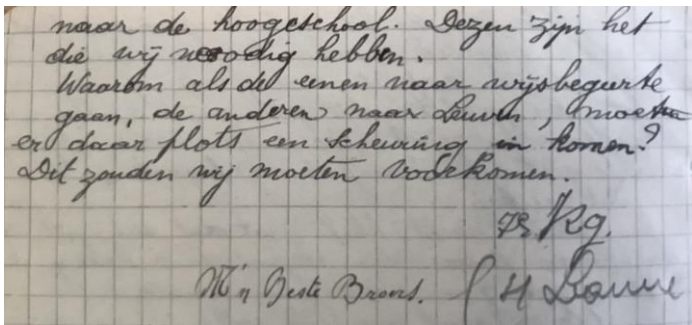
De Gebedenbonders communiceren in volstrekte geheimhouding over de opdracht die ze van Germain Lootens en Medard Casier gekregen hebben en dat doen ze door middel van wat ze zelf het kalpin (Frans 'calepin' = 'notitieboekje') of het schriftje noemen. Dat schriftje mag enkel circuleren tussen de zeven Gebedenbonders en de leerlingen uit de retorica die aangeduid zijn.

Op jonge leeftijd uitgekozen worden om het tij in het onderdrukte Vlaanderen te helpen keren, is een zware opdracht. Uit alles wat deze jongens schrijven blijkt dat ook zo te zijn. Er is al heel wat geschreven over de Vlaamse Strijd. Voor mij lagen vier schriftjes met verhalen, geschreven door pubers die op hun manier stredden voor God en voor Vlaanderen: tastbare geschiedenis. Dat vond ik uniek.

DE SCHRIFTJES VAN 1929-1931: DE GSM VAN NU

Die schriftjes zijn het enige, tastbare communicatiemiddel. Germain Lootens roept op om er zorg voor te dragen, om op te letten voor de Bewaker want het schriftje mocht niet in zijn handen terechtkomen.

DIT STAAT IN DE SCHRIFTJES: HOOGTEPUNTEN

Op 6 mei 1929 (eerste tekst in eerste schriftje) verwoordt Germain Lootens de visie en de voorwaarden voor een goede Gebedenbond: bidden, een rasechte Vlaming worden, eensgezind Vlaams én katholiek zijn, een zuiver ideaal nastreven, zorg dragen voor de schriftjes, volstrekte geheimhouding bewaren, hard studeren, regelmatig wandelen met iemand van de Gebedenbond, spreken over de klas, spreken over de Vlaamse beweging, veel en goede klasbladen uitgeven, geestdriftig zijn, offeren voor de klas, Vlaanderen en Jezus trouw gehoorzamen en edele jongens zijn die altijd de waarheid spreken, de zwakken steunen, recht door de zee gaan en plichtsbewust handelen. De Gebedenbonders moeten zichzelf verplichten om een half uur per week Nederlands te lezen of in het Nederlands te schrijven voor het klasblad. Dat is een losse verzameling van opstellen geschreven door en voor de klasgenoten. Op zondag moeten de jongens

samen wandelen en in het Nederlands praten over Vlaanderen, schriftjes en de klas. Germain Lootens en Medard Casier laten hen onder ede beloven dat ze hun Vlaamse volk en hun klas trouw zullen dienen.

De eerste vergadering van de zeven Gebedenbonders mislukt. Germain Lootens en Medard Casier spreken moed in. Ze bestempelen de mislukking als een leerschool. Het belangrijkste is dat de jongens altijd en overal alert zijn, op zoek gaan naar alles wat hun en de klas deugd kan doen. Ze moeten vooral 'Blauwvoeter' zijn. Dat wil zeggen: alles in het geheim doen. De jongens krijgen boeken over de Vlaamse Beweging. Als ze de kern, het hoofddoel en het ideaal kunnen achterhalen dan zullen ze zich kunnen verdedigen.

De Strijd voor Vlaanderen is een politieke, materiële, zedelijke en geestelijke strijd. De politieke en materiële strijd geldt niet voor de Gebedenbonders. Zij moeten ook weten dat de Vlaamse Beweging niet tegen de koning is. Op 8 juli 1929 laten Germain Lootens en Medard Casier weten dat ze de KSA-collegebond Wytewa verlaten en dat de Gebedenbonders er alleen voor staan. Later blijkt dat ze de schriftjes blijven lezen. Een eerste uitdaging wordt de grote vakantie van 1929. Victor Teerlynck roept op om ook buiten het college op te komen voor Vlaanderen en om niet te vervallen in 'de oude Fransche gewoonten en gebruiken'.

Na de zomervakantie zitten de Gebedenbonders in de vierdes (derde jaar middelbaar). In het schriftje worden concrete actiepunten geschreven om de klas te winnen voor God en Vlaanderland. Pol Debeidt vindt dat de toekomst aan de jeugd hoort en dat zij van de klas een wonderklas kunnen maken door zelf het voorbeeld te geven én door te schrijven voor het klasblad. Wolfried Ghielens die geen Gebedenbonder is maar toch het schriftje in handen krijgt, schrijft dat de leerlingen veel gedachtegoed kunnen delen op de speelplaats maar dat de jongens nooit voor *een gedachte* te winnen zijn, wél voor *een persoon* die de gedachte of het ideaal verpersoonlijkt. Elke Gebedenbonder doet zijn best om concrete actiepunten te bedenken.

Tussen zeggen (schrijven) en doen gaapt een grote kloof. De gebedenbond boekt geen vooruitgang.

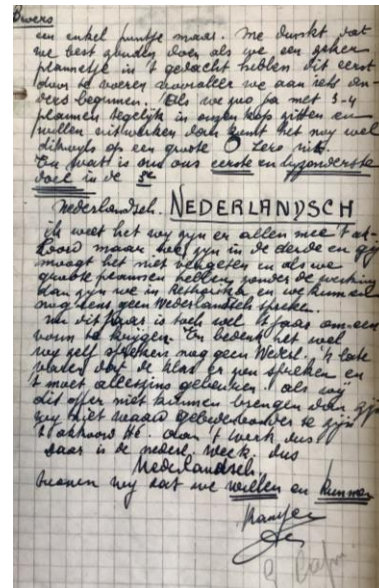
Germain Lootens herhaalt nog eens welke opdracht de Gebedenbonders gekregen hebben: dragers zijn van de Vlaamse Strijd. Hij refereert aan Rodenbach: 'De haard waar Vlaanderen lag te smeulen, waar de Blauwvoeterie ontstond'. Gilbert Cafmeyer noemt eigenliefde de grootste vijand van de Gebedenbonders en merkt op dat ze het goede voorbeeld niet kunnen geven omdat ze niet gevormd zijn. Het ontbreekt hen ook aan idealisme. Pure onwetendheid belet hen om iets over Vlaanderen te schrijven. Victor Teerlynck moedigt de jongens aan: "We moeten grote mannen worden en door ons Vlaams idealisme boven de rest uitsteken!"

Maar niemand wil die hoge boom zijn.

Pol Debeidt stelt voor om de klas te verdelen in zeven groepjes met telkens een Gebedenbonder als hoofdman. Het doel is: eerst praten over koetjes en kalfjes, daarna stilaan het gesprek richten op de klas en de Vlaamse Beweging én oproepen om te schrijven voor het klasblad en voor *Moeder Vlagge*. Het voorstel wordt aangenomen én uitgevoerd. Verschillende studieboeken kunnen geraadpleegd worden.

De Gebedenbonders boeken eindelijk wat vooruitgang. Ze willen hun klasgenoten zover brengen dat ze allemaal op de volgende klasvergadering aanwezig zijn want dan moeten ze (ook) hun eed afleggen. Maar de angst om betrappt te worden groeit. Het schriftje mag niet gelezen worden in bed op de slaapzaal. Er lopen te veel grote mensen rond met wie de Gebedenbonders in aanvaring zouden kunnen komen. Dat mag niet gebeuren! Iemand (tekst is niet ondertekend, in potlood staat de naam Soetaert) schrijft dat het schriftje dé plaats is om vurige taal te schrijven en bijgevolg niet meer ondertekend mag worden met voor- en achternaam. Een 'deknaam' is het best. Zo wordt Gilbert Cafmeyer Kamfer en soms ook M Gica. Hubert Lasure gebruikt Hu(u)b. Arthur Depourcq is inventiever en tekent met THHR, Ehür en 75 kg.

De klas, het Vlaamse volk, de makers en Jezus liefhebben, bidden, offeren, lijden en werken worden weer eens in herinnering gebracht. Ook elk een communie opdragen aan Jezus en bij het kerkbezoek om 16 uur een Vlaamse psalm bidden, zijn voorstellen die aanslaan omdat ze betrekkelijk makkelijk ten uitvoer kunnen worden gebracht.

Maar het lukt de Gebedenbonders niet om de opdracht uit te voeren. Er is geen idealisme. Het enthousiasme, enkel en alleen al om Nederlands te praten, verslapt. Het wordt gewoon door niemand gedaan. Victor Teerlynck spoort aan om de rug te rechte(n) en 'tanden te tonen'. Raph Verbrugge brengt België's eeuwfeest (1830-1930) ter sprake en stelt voor om de zware schuld van de Belgische regering tegenover Vlaanderen tijdens de voorbije eeuw te duiden. Hij is begonnen met een studie hierover én een tekst voor het klasblad. Hij roept de hulp van de Gebedenbonders in. Hij vraagt ook aan de jongens om elkaar in het schriftje te mogen bekritisieren. Iedereen stemt ermee in. Er ontstaan hevige discussies over de verdeeldheid binnen de Gebedenbond, die de weg kwijt is. De disputen gebeuren steeds op een respectvolle manier. Op het einde van de vierdes (derde jaar middelbaar) moet alles op alles gezet worden om de Gebedenbond sterk te maken voor de derdes (vierde jaar middelbaar). Tijdens de zomervakantie moet

het werk voor Vlaanderen individueel verdergezet worden. Terug op school moet de Gebedenbond krachtig van start gaan, te beginnen met radicaal Nederlands te praten. Dat is volgens Gilbert Cafmeyer het eerste en bijzonderste doel van de derdes voor ze in de retorica terechtkomen. Alle andere concrete acties moeten wachten. Maar dat is voor de zoveelste keer te hoog gegrepen voor de intussen zestienjarigen. Met de Gebedenbond gaat het veel slechter dan het jaar ervoor. Eind december 1930 schrijft Hubert Lasure dat hij ervan overtuigd is dat alles in 1931 zal veranderen, dat de Gebedenbond weer één zal zijn, dat iedereen zal denken aan het Vlaamse volk én aan wat de klas moet worden, namelijk 37 intellectuelen die het volk de weg moeten wijzen naar de overwinning én naar Jezus.

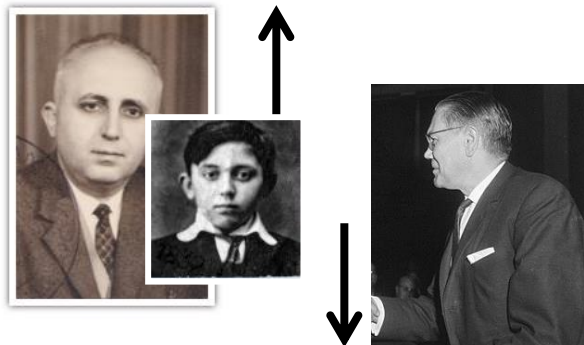
Dat is wishful thinking. De verdeeldheid blijft. Enthousiasme en idealisme blijven uit. De klasmakkers twisten over KA (Katholieke Actie) en AKVS (Algemeen Katholiek Vlaams Studentenverbond). De Gebedenbond, die de elite wordt genoemd, moet toegeven dat ze zelf het verschil tussen de twee niet kent. Wolfried Soetaert probeert om wat opheldering te brengen en verwijst naar de visie van Karel Dubois. Zijn uitleg veroorzaakt echter nog meer verwarring, zeker als het wat verder in het vierde en laatste schriftje gaat over federalisme, extremisme, rechtstreekse en onrechtstreekse macht, 'Belgichistische' (zo staat het in het schriftje) priesters. Albert De Clerck schrijft dat AKVS cultureel nationalistisch is en dat politiek nationalisme niets is voor de studenten van het Klein Seminarie.

Het hele verhaal van de schriftjes eindigt met een tekst van '75 kg' (Arthur Depourcq): "Ik heb het helemaal gelezen en het draait allemaal in mijn hoofd. Tot 12 oogst [1931]". Ik had op het einde van mijn lectuur hetzelfde gevoel. Hoe ingewikkeld kan alles zijn!

HET VERDERE VERHAAL VAN DE HOOFDROL-
SPELERS VAN DE SCHRIFTJES Met dank aan Eric Colenbier voor de aanvullingen.

Victor Teerlynck is Sint-Kruisenaar (**Brugge 1915 - Brugge 1990**) en was van 1946 tot 1970 gemeentesecretaris van Sint-Kruis. Hij was met Dubois mee naar Rome in 1931.

<https://gw.geneanet.org/billion1?lang=nl&n=teerlynck&oc>

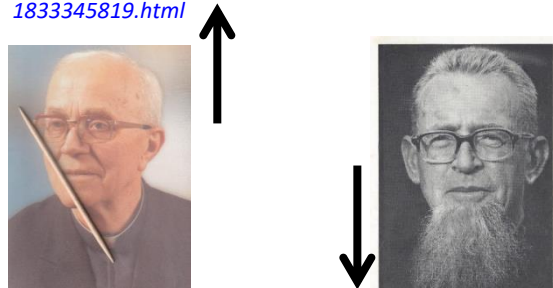

Albert De Clerck (Aarsele 1914 - Kortrijk 1974) is de vader van Stefaan De Clerck, was advocaat en kamerlid namens CVP. Hij is de stichter en leider van het Jong Volksche Front.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Albert_De_Clerck

Arthur De Pourcq (Anzegem 1913 – Kuurne 2002) is priester gewijd in 1939 en was pastoor in Geluvelde en Beveren-Leie.

<https://www.delcampe.net/nl/verzamelingen/devotieprenten/priester-pretre-anzegem-brugge-geluvelde-beveren-leie-kuurne-vandemeulebroeke-arthur-de-pourcq-2002-1833345819.html>

Germain Lootens (Brugge 30.10.1910 – Yambuku 02.10.1976) uit een Sint-Kruise boerenfamilie, werd zoals zijn broer Gaston scheutist en vertrok in augustus 1936 als 26-jarige missionaris naar Congo. Hij overleed aan de ziekte veroorzaakt door het ebolavirus.

Gilbert Cafmeyer (Knokke-Heist 1914 - Sijsele 2002) werd huisarts in Beernem.

<https://gw.geneanet.org/ericlenorman?n=cafmeier&oc=&p=gilbert>
<https://www.oudleerlingen.be/Eertijds/jaargang16-nr1.pdf>

Hubert Lasure (Nieuwkerke 1914 – Woumen 1974): 1932 hoofdman KSA Noordzeegouw, 1939 priester gewijd in Brugge, ook tekenaar, graveerder, schilder, boetseerder.

<https://www.odis.be/hercules/toonOrg.php?taalcode=nl&id=651>

<https://www.oudleerlingenksr.be/Eertijds/jaargang16-nr1.pdf>

Medard-Aimé Casier (Wevelgem 10.1.1908 – Kortrijk, 29.8.1963)

Missionaris van Scheut, zoon van Karel-Louis en Decock, Marie-Celine. Na zijn humaniora-studies aan het Klein Seminarie te Roeselare trad hij in 1929 in het noviciaat te Scheut, waar hij op 8 september 1930 zijn eerste kloostergeloften aflegde. Op 18 augustus 1935 werd hij priester gewijd en op 14 augustus 1936 vertrok hij naar het apostolisch vikariaat van Kasai. In december werd hij schoolpater benoemd te Kasansa en in 1938 te Sint-Trudo. In mei 1941 verhuisde hij als reispater naar Masuika, vanwaar hij in september 1946, opnieuw voor de school, naar Luebo overgeplaatst werd. In januari 1948 kwam hij terug in België en op 18 december van hetzelfde jaar vertrok hij opnieuw naar Congo. Hij werd overste te Tshofa en in december 1951 te Tshikula, In 1953 werd hij directeur van de missie en van de vakschool te Ngwema, en in juli 1958 keerde hij een

tweede maal terug naar België. Op 8 november reisde hij opnieuw af naar Congo, terug naar Ngwema. Daarna was hij achtereenvolgens overste te Kamponde (1959) en te Luebo (1961), maar moest in januari 1963 wegens ziekte naar België terugkeren. Hij overleed te Kortrijk op 29 augustus.

https://www.kaowarsom.be/nl/notices_casier_medard_aime

Over **Raph Verbrugge** en **Pol Debeidt** heb ik geen biografische informatie gevonden.

TOT SLOT

De innerlijke strijd van deze Gebedenbonders heeft mij erg beroerd. Als het met terugwerkende kracht een troost voor hen kan zijn: we spreken in Vlaanderen al een hele tijd een algemene taal en dat is het Nederlands. En mochten er in 1929 wél gsm's bestaan hebben dan zouden alle Gebedenbonders heel lang hebben zitten tokkelen op hun toestel. Misschien zouden de teksten bondiger geweest zijn en zouden de reacties meer uit emoticons bestaan. Wie weet...

Astrid Hooijberg
Werkgroep Altijd Jarig

6. Schenkingen en dienstverleningen

Schenkingen

Tijdens het bezoek aan het archief dit voorjaar schonk **Gaby Dujardin** twee unieke fotoalbums. Ze bevatten foto's van kampen van KSA Oostkamp en vooral een groot aantal foto's van het tragisch ongeval tijdens de bedevaart naar Dadizele in 1958. In onze nieuwsbrief van maart verschijnt naar aanleiding van deze bijzondere schenking een artikel dat dieper ingaat op de gebeurtenissen van het ongeval uit 1958. Door plaatsgebrek konden we het niet in dit nummer opnemen. Van **Willem Lievens** kregen we na zijn overlijden archief van KSA Oostende Meeuwennest. Het betreft vooral dia's van

kampen uit de jaren 70. De beschrijving is echter nog niet af. En van dezelfde KSA-bond is **Wim Verleene** bezig met het digitaliseren van dia's die in KADOC bewaard worden. Van **Jurgen Thoof** kregen we een aantal oude tijdschriften en **Pierre Clincquart** bezorgde archief uit zijn tijd in KSA St-Trudo Assebroek en over de kampen van de jongerenwerking in het VTI te Roeselare. Zij waren indertijd via KSA verzekerd. **KSA Oostkamp** vierde hun 95-jarig bestaan en ontleende de poppen en uniformen.

dienstverleningen

Joepie was dit jaar aan haar 30ste editie toe. Tielt was dit keer stad X. We konden met ons archiefmateriaal KSA nationaal helpen bij het opzetten van een kleine tentoonstelling op het terrein. Affiches en mouwschildjes sierden er de tenten en op de tocht voor oud-medewerkers konden de deelnemers kleine anekdotes van de voorbije edities lezen. **KSA Lo** vroeg de ledenlijsten op voor een reünie van de oud-leiders en in **KSA Kriko** was er discussie over hoe oud de groep zou zijn. De groep ontstond in 1941-1942 en bestaat ononderbroken tot op vandaag.

Michel De Ruytere bezocht het archief op zoek naar info over zijn familie. Een deel van hen was leider bij KSA Gullegem. **Pieter Casier**, gouwleider van 2002 tot 2004 en nu voorzitter van de heemkring De Meiboom, Gullegem, zond ons een aantal foto's toe van de groep St-Amands te Kortrijk uit 1946. We waren met de werkgroep aanwezig op de **boekvoorstelling** *Weg van 't Stad*, waarin Patrick Buysse (vader van KSA'ers uit

Rumbeke) het heeft over de Antwerpse kinderen die op het eind van de oorlog naar West-Vlaanderen vluchtten en hier enkele maanden verbleven.

De werkgroep kwam vijf keer bijeen. Op ons werkweekend in Westouter werkten we verder aan het foto-archief en startten we met het samenbrengen de vele deelbeschrijvingen uit het archief van gouwproost Laridon.

Op de **topconferentie** konden de groepsleiders met onze werking kennis maken en op het **Festival Histories** stelde Eric de reminiscentierugzak voor. Dit project waarbij mensen met dementie herinneringen ophaalden aan hun jeugdbewegingstijd, werkten we enige jaren geleden uit en willen we nu opnieuw in de verf zetten.

Voor het leiderstijdschrift schreven we opnieuw **drie artikels**: Hannes interviewde Michiel Ameloot (oud-KSA'er uit Lo en nu hoofdredacteur sport bij DPG Media), Wouter schreef een artikel over het nieuwe jaarthema *Natuurlijk Avontuurlijk* en Astrid werkte een 100-vragen spel uit met allerlei hedendaagse en historische weetjes.

Deze en de vorige Nieuwsbrieven zijn nog altijd te lezen op de website van KSA Nationaal.

Ook vind je ons terug op **Facebook**: "Altijd Jarig KSA NZG"
Liken en daarna kan je ons verder volgen.

Wie wil kan de *Nieuwsbrief* ook digitaal krijgen i.p.v. per post.
Te melden aan: altijdjarig@ksanoordzeegouw.be

KSA Noordzeegouw, Dwarsweg 1, 8560 Gullegem (Wevelgem)

Met onze archiefgroep houden we een adressen- en mailbestand bij van oud-leid(st)ers en sympathisanten met de bedoeling om onze nieuwsbrieven, uitgaven en activiteiten kenbaar te maken. Wie in onze werking geïnteresseerd is of op onze werking beroep deed, ontvangt deze informatie.

Wie wil uitschrijven kan dat via het mailadres altijdjarig@ksanoordzeegouw.be en we geven geen gegevens door aan derden.

Wil je behoren tot "**de Vrienden van het archief**" en deze *nieuwsbrief* voortaan blijven ontvangen? Contacteer ons. Je kunt bij ons ook terecht voor archiefschenkingen, vragen of raadpleging... of zelfs financiële steun: BE74 4675 0073 5107 **werkgroep Altijd Jarig, Herman Leber (050/39 29 18) of KSA Noordzeegouw (056/40 48 12) of altijdjarig@ksanoordzeegouw.be**